

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ З ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО»

8 КЛАС (адаптоване до 0,5 год. тижневого навантаження)

Скорочення: СММ, СОМ, СКМ – сприймання музичного мистецтва, образотворчого мистецтва, кіномистецтва;

ХТД – художньо-творча діяльність; МП – мистецький проект; СО – завдання для самоосвіти.

№	Тема уроку	Зміст уроку	Педагогічні технології Мистецька скарбничка
Розділ І. МИСТЕЦЬКІ СТИЛІ: античний, візантійський, романський, готичний, Ренесанс.			
1.	Таємниці мистецтва стародавнього Єгипту (с.10-17)	СОМ: Піраміди, Великий сфінкс, храми в Луксорі й Карнаку. Скульптура: монументальна і малих форм, рельєфи. Фрески храму Абу-Сімбел із зображенням танцівниць, арфісток та інших музикантів. Прикраси із зображенням священного скарабея (жука з крилами). СММ: Дж. Верді Опера «Аїда»: Марш ХТД: 1. Намалюй пейзаж із пірамідами, за бажанням застосуй стафаж. <i>Орієнтовні теми:</i> «Караван у пустелі», «Сфінкс – охоронець пірамід» (<i>графітні і кольорові олівці, фломастери, сангіна</i>). 2. Створи ескіз декорації для опери «Аїда», використай зображення деталей давньоєгипетських храмів, колон. (<i>графітні і кольорові олівці, фломастери</i>). СО: Дослідіть особливості жіночого і чоловічого одягу давніх єгиптян.	Капітель, канон
2.	Мистецтво античності – колиска європейської цивілізації (с. 18-25)	СОМ: Парфенон. Рельєф Аполлон, Афін і 9 муз. Колони доричного, іонічного і коринфського ордерів (порівняння). Венера Мілоська, Мірон Дискобол. Вазопис (чорнофігурний і червонофігурний) різних форм: кратер, лекіф, амфора. Зображення виконавців на кіфарі, лірі. Колізей, Пантеон, Тріумфальна арка в Римі. Скульптура імператор Августа. Фаюмські портрети. Мозаїки із зображенням виконавців на музичних інструментах: кіфара, авлос, гідравлос. СММ: А. Хачатурян Балет «Спартак»: Тріумф Риму, Цирк. ХТД: (за вибором) 1. Намалюй давньогрецьку вазу, декоровану орнаментом (<i>графітні і кольорові олівці, фломастери, гелева ручка, тоновий папір</i>). 2. Створи ескіз рекламного плаката для туристичної фірми «Запрошуємо до Греції», використай елементи античного мистецтва: архітектури, скульптури, зображень музичних інструментів, театральних масок (<i>матеріали на вибір</i>). 3. Намалюй римський Колізей (<i>графітні олівці, фломастери</i>)	агон, меандр, ордер, фаюмські портрети, форум

		МП: «Античне мистецтво»; індивідуальні підтеми: «Шедеври архітектури», «Антична скульптура - гімн людині», «Міфи про музику і музикантів», «Вазопис», «Одяг греків і римлян» СО: перегляньте фільм «Спартак»».	
3.	Пам'ятки мистецтва Північного Причорномор'я і Скіфії (с. 26-35)	СОМ: Нікопольська скіфська срібна амфора. Зразки скіфського золотарства: Пектораль з кургану «Товста Могила», гребінь з кургану Солоха, пластини із зображенням тварин (скіфський «звіриний» стиль). Херсонес Таврійський: античний амфітеатр. Голова Богині Деметри, майстерня художника (розписи зі склепів у Пантікапеї (Керч). Портрет Понтійського царя Мітрідата УІ Євпатора. Керамічний посуд, монети, прикраси з Ольвії. СММ: С. Прокоф'єв «Скіфська сюїта для симфонічного оркестру» (І ч.) ХТД: Створи рельєф в анімалістичному жанрі, за мотивами скіфського «звіриноного стилю» (фольга, пластилін, покриття «металік», лак золотистого або бронзового кольору). Спробуй передати рух тварини. <i>Орієнтовні теми:</i> «Кінь», «Лосеня», «Олень», «Грифон». СО: У вільний час прочитайте поему-баладу Ліни Костенко «Скіфська Одиссея». Підготуйте коротку інформацію про мистецтво скіфів на орієнтовні теми: «Одяг скіфів». «Українська колекція скіфського золотарства».	тваринний або звіриний стиль, інкрустація, пектораль
4.	Мистецькі перлини Візантії та Київської держави (с. 36-45).	СОМ: Собор Св. Софії в (Стамбул, Турція). Мозаїки церкви Сан-Вітале у Равенні (Італія). Спасо-Преображенський собор у Чернігові, Успенський собор у Володимирі-Волинському. Мініатюри з Остромирового Євангелія. Аліпій-іконописець – гравюра з Києво-Печерського патерика. Ікона Вишгородська Богоматір. Собор Св. Софії в Києві: фрески, мозаїки. М.Реріх Скоморохи Скула та Єрошка. СММ: Київський знаменний розспів. К.Стеценко Всенощна; І.Карабіць Опера-ораторія «Київські фрески»; Ф.Степурко Духовні твори (на вибір). ХТД: 1.Виконай замальовки візантійського орнаменту. Поміркуй і запропонуй, як його можна використати у дизайні сучасного одягу та аксесуарів (<i>графітні й кольорові олівці, фломастери</i>)). 2.Створи ескіз мозаїки (квіти, птахи тощо) у візантійському стилі для оформлення інтер'єру (кольоровий папір, різнофактурні матеріали, пластилін). Колективна робота. Намалуйте ілюстрації до «Слова о полку Ігоревім» (<i>графітні, кольорові олівці, гелева ручка</i>). МП: «Художня культура Русі-України»; індивідуальні підтеми: «Синтез мистецтв у храмі», «Чому і коли зникли скоморохи», «Загадки крюкової нотації».	а капела, ікона, кувикли (кувички, кугикли), літургія, накри, неф, тулумбас
5.	Романська архітектура. Лицарський кодекс честі	СОМ: Нотр-Дам ля Гранд у Пуатьє, (Франція). Церква Св. Пантелеймона у Галичі. Фреска церкви Св. Климента у Таулі, (Іспанія). Ансамбль у Пізі (Італія).	базиліка, герб, романський стиль

	(с. 46-55)	Замок Каркасон (Франція), Аккерманська та Хотинська фортеці. <i>В.Карпаччо</i> Портрет Лицаря. Герби міст України, Європи СММ: <i>П. Чайковський</i> Опера «Іоланта» (фрагменти на вибір). <i>С. Прокоф'єв</i> Танок лицарів з балету «Ромео і Джульєтта». ХТД: Зобрази середньовічний замок-фортецю у романському стилі (<i>графітні, кольорові олівці, вугіль, сангіна, тонований папір</i>). МП: Групова робота. Організуйте «Театральне ательє»: створіть ескізи костюмів для головних персонажів опери «Іоланта» враховуючи особливості одягу, притаманні добі середньовічних лицарів. СО: За бажанням передивіться історичні й пригодницькі фільми, де стародавні фортеці використовували як декорації.	
6.	Готика (с. 56-63)	СОМ: Собор Паризької Богоматері (портал, химери); Реймський собор (Франція); Собор у Бургосі (Іспанія); Собор Св. Анни у Вільнюсі. Ратуша у Брюгге (Бельгія); Оксфордський університет (Велика Британія). Вітражі капели Сент-Шапель у Парижі. Костьол у Берегово (Закарпатська обл.). Середньовічні мініатюри. Часослов герцога Беррійського. СММ: <i>К. Орф</i> Кантата «Карміна Бурана»; <i>О.Реснізі</i> Сюїта для оркестру «Церковні вітражі». ХТД: 1. Створи ескіз вітража з геометричними або рослинними мотивами для вікна певної форми - круглого, прямокутного або стрільчастого (<i>графітні, кольорові олівці, фломастери</i>). 2. Групова робота. Створіть ескіз календаря (кольорові олівці, фломастери, акварель, пензлі, кольоровий папір, клей). За бажанням розробіть шрифт з елементами готичного стилю. СО: Дослідіть, у яких літературних і музичних творах, кінофільмах і мультфільмах «персонажем» є готичний собор Європи – Нотр-Дам де Парі.	готика, григоріанський хорал
7.	Ідеали й образи Ренесансу (с. 64-73)	СОМ: Собор Санта Марія дель Фьоре у Флоренції та Собор Св. Петра в Римі (порівняння). Мікеланджело П'єта (1499) і П'єта (1550) - (порівняння). Давид Донателло, Вероккіо, Мікеланджело (порівняння). Рафаель Санті Афінська школа, Сикстинська Мадонна, <i>С.Ботічеллі</i> Мадонна Магніфікат, Тіціан Мадонна з кроликом, Леонардо да Вінчі Мадонна з квіткою (порівняння). Л. Коста Концерт СММ: <i>Дж. Палестріна</i> Меса Папи Марчело. ХТД: 1. Намалюй живописний парний портрет літературних героїв доби Відродження (Ромео і Джульєтта, Дон-Кіхот і Санчо Панса або ін.) (<i>акварель або гуаш, пензлі</i>).	антифонний спів, Відродження (або Ренесанс), меса, пілястра, фронтон

		МП: Дослідіть творчість одного з титанів Відродження, творчість якого найбільше вразила і зацікавила. Створіть презентацію «Портрет митця».	
8.	Шедеври Північного Відродження (с. 74-83)	СОМ: Підгорецький замок. Каплиця Боїмів, будинок Корнякта у Львові. Ансамбль Львівського братства. Лувр. Ван Ейк, Портрет подружжя Арнольфіні, І.Босх, Концерт у яйці; П.Брейгель Старший, Мисливці на снігу; Фламандські прислів'я; А.Дюрер, Автопортрет. Ян і Хуберт ван Ейки, Гентський вівтар і Маттіас Грюневальд Ізенгеймський вівтар (<i>порівняння</i>) СММ: О.Лассо Хори «Луна, «Тік-Так»». М.Скорик Три фантазії для лютні зі Львівської табулатури ХУІ ст. ХТД: 1. Колективна робота. Орієнтуючись на картини Брейгеля Старшого «Фламандські прислів'я», вигадайте символічні сюжети до українських прислів'їв і приказок. Намалуйте серію ілюстрацій і проведіть виставку «Енциклопедія народної мудрості» 2. Намалуйте зимовий пейзаж, намагаючись створити настрій природи (<i>гуаш</i>).	колорування
Розділ II. МИСТЕЦЬКІ СТИЛІ: бароко, рококо, класицизм, романтизм, реалізм.			
9.	Бароко: архітектура, скульптура, живопис (с. 88-97)	СОМ: Церква на площі Навона (арх. Ф. Барроміні). Площа Св. Петра та Фонтан Фіумі в Римі (арх. Дж.Берніні). Дж.Берніні Екстаз Св. Терези. Інтер'єри палаців: Шенбрун у Відні та Еггенберг у Граці (Австрія). Цвінгер. Караваджо Автопортрет; Д.Веласкес Меніни; Рембранд ван Рейн Автопортрет, Нічний дозор; П.-П.Рубенс Портрет Гелени Фоурмен з дітьми; Я.Вермеєр Панорама Делфта, Молода жінка з глечиком води; В.К.Хеда Натюрморт; А.Босхарт Квітковий натюрморт. ХТД: 1. Намалуйте натюрморт з атрибутами мистецтва у стилі «малих голландців» (<i>акварель, пензлі</i>). 2. Колективна робота. Створіть замальовки меблів, дзеркал, світильників тощо для оформлення вітальні у стилі бароко (<i>кольорові олівці</i>).	алегорія, бароко, колонада, консоль, перспектива, пропорції
10.	Бароко: музика. Українське бароко (с. 98-113)	СОМ: Ф.М. де ля Каве Портрет Антоніо Вівальді; Е.Тобі Портрет Антоніо Страдіварі; Е.Хауссманн Портрет Й.-С.Баха; Б.Деннер Портрет Г.-Ф.Генделя. Караваджо Музиканти, Лютняр. Орган у соборі Св. Стефана у Пассау (Німеччина) – найбільший у світі. Андріївська церква, Маріїнський палац, Брама Заборовського у Києві; Собор Св. Юра у Львові, Успенський собор Почаївської лаври; Катерининська церква у Чернігові; Покровський собор у Харкові. Пінзель Жертвоприношення Авраама. Іконостас Спасо-Преображенської церкви у с. Великі Сорочинці. Ікона Покрови	аранжування, fuga, вертеп, гравюра, іконостас, інтермедія, парсуна, партесний концерт

		Богородиці; І.Руткович Архангел Гавриїл; Й.Кондзелевич Юрій Змієборець. Невідомий художник Портрет Параскеви Сулими. Сокиринський вертеп. Народні картини «Козак Мамай». СММ: А. Вівальді Концерт з циклу «Пори року» (за вибором); Й.-С. Бах Токата і фуга ре мінор для органа; Г.-Ф. Гендель Ораторії (фрагменти за вибором) ХТД: 1.Створи живописну композицію «Козак Мамай» у стилі українського народного малярства (<i>гуаш або акварель, пензлі</i>). 2.Виліпи рельєфну композицію за мотивами бароко: декор для інтер'єру, меблів (пластилін, стеки). СО: Поцікавтеся, яким спорудам вашого краю притаманні риси бароко. Створіть фотоальбом і включіть до нього пам'ятки, що потребують реставрації.	
11.	Галантне рококо (с. 114-121)	СОМ: Екстер'єри та інтер'єри палацу Амалієнбург (Німеччина) та Келуш (Португалія). Мейсенська порцеляна. Ж.-Б.Лемуан Барельєфи залу готелю Субіз у Парижі. Ф.Буше Портрет мадам де Помпадур; Ж.-Б.Ватто Актори французького театру; Л.К.Пфанцельт Портрет архітектора Бартоломео Растреллі; Е.М.Фальконе Зима. Собор Рівдза Богородиці у Козельці. Невідомий художник Портрет С.Дараган. А.Рукерс Клавесин СММ: Л.-К. Дакен Зозуля; Ж.-Б. Люллі Гавот; Ф. Куперен Будильник; Ж.-Ф. Рамо Тамбурін, Ригодон. У. Берд Волинка, Флейта і барабан. ХТД: 1. Виготов овальну рамку для фотографій, придумай для неї декор у стилі рококо (<i>паперопластика</i>). 2. Виліпи декоративну скульптуру – дрібну пластику «Пастораль» за мотивами мейсенської порцеляни (<i>пластилін, стеки</i>). 3. Дослідіть «родовід» клавесина, його національні різновиди.	клавесин, мелізми
12.	Класицизм: архітектура, скульптура, живопис (с.122-133)	СОМ: Собор будинку інвалідів у Парижі; східний фасад Лувру; арка миру в Мілані; палац і парк у Версалі (Франція). Палац гетьмана Розумовського у Батурині; палац Потоцьких в Одесі. А.Канова Амур і Психея. І Мартос Пам'ятник А. де Рішельє в Одесі. Фонтан Діана на площі Ринок у Львові. Н.Пуссен Танок під музику часу, Пейзаж з Поліфеном; К.Лоррен Асканій, що полює на оленя Сильвіні; Ж.-Л. Давид Присяга Гораціїв; А.Лосенко Володимир і Рогнеда; В.Боровиковський Портрет графіні Безбородько з доньками; Д.Левицький Портрет Катерини Нелідової; Л.Долинський Портрет митрополита Леона Шептицького. ХТД: 1. Придумай і намалюй вигляд класичного парку з висоти пташиного лету (<i>кольорові олівці, фломастери</i>).	альтанка, барельєф, горельєф, грот, класицизм, портик

		2. Намалюй архітектурний пейзаж із класичною будівлею (графітний олівець, гелева ручка, фломастери).	
13.	Класицизм: музика (с. 134-145)	СОМ: Т.Гарді Портрет Й.Гайдна; Б.Крафт Портрет В.-А.Моцарта; Й.-К.Штілер Портрет Л. ван Бетховена. Кармонтель Моцарт із сім'єю; К.Шльосер Бетховен за роботою вдома СММ: Й. Гайдн, В.-А. Моцарт, Л. ван Бетховен Сонати для фортепіано (за вибором); В.-А. Моцарт Концерт для флейти та арфи з оркестром до мажор, Й. Гайдн Симфонія з ударами литавр (II ч.), Л. ван Бетховен Симфонія № 5 (фрагменти). Симфонія № 9 (фінал). М.Березовський Хоровий концерт «Не отвержи мене во время старости», Соната для скрипки і чембало (II ч.); А.Ведель «Херувимська»; Д.Бортнянський Концерт для чембало з оркестром ХТД: складіть кросворд «Класицизм».	будова сонати та симфоній, каденція, кант, концерт, лейтмотив, симфонія, соната, херувимська
14.	Романтизм образотворчому музичному мистецтвах (с. 146-163)	в та СОМ: Е.Делакруа, Свобода на барикадах; Т.Жеріко, Поранений кірасир; К.Д.Фрідріх, На вітрильнику; В.Тернер, Пожежа в будинку парламенту; В.Блейк, Ілюстрації до «Божественної комедії» Данте; К.Брюллов, Автопортрет, Вершниця; А.Мокрицький, Портрет дружини, Дівчина на карнавалі; В.Штернберг, Пастушок, Садиба Г.С.Тарновського в Качанівці; І.Айвазовський, Феодосія. Захід сонця. Е.Делакруа, Портрет Шопена; Г.Ф.Керстінг, Портрет Ніколо Паганіні; Й.Кріхубер, Роберт Шуман; В.А.Рідер, Портрет Ф.Шуберта СММ: Ф.Шопен, Ноктюрн (за вибором); А.Дворжак, Слов'янські танці (за вибором); Н.Паганіні, Каприс № 24 для скрипки соло, Н.Паганіні- Ф.Ліст, Етюд № 6, «Мазепа»; Р.Шуман, «Фантастичні п'єси (за вибором); Ф.Шуберт, Цикл «Зимовий шлях» (за вибором). М.Калачевський, Українська симфонія (фрагменти). ХТД: 1. Намалюй фантастичний пейзаж (акварель, пензлі) АБО 2. Намалюй морину, в якій передай романтичну атмосферу морської стихії (акварель або гуаш, пензлі). Орієнтовні теми: «Захід сонця: штиль», «Серед бурхливих хвиль», «Білокрилі вітрильники на морських просторах», «Скелі на Кримському узбережжі», «Морська баталія». СО: Дізнайтеся більше про творчість митця, який привернув вашу увагу найбільше, і підготуйте розповідь про нього з демонстрацією слайд-шоу.	романтизм романс

15.	Реалістичний стиль в образотворчому та музичному мистецтвах (с.164-181)	СОМ: Ф.Гойя, Повітряний змій, Дівчина з глечиком; Г.Курбе, Автопортрет («Відчайдушний»), Віяльниці; Ф.-Ф.Мілле, Збиральниці колосків; О.Дом'є, Вагон третього класу; Ж.Бастьєн-Лепаж, Лондонський чистильщик взуття; І.Рєпін «Запорожці»; К.Трутовський, Вдягають вінок; А.Куїнджі, Березовий гай; М.Пимоненко, Брід; К.Костанді, В люди; В.Орловський, Хати в літній день; С.Васильківський, Сторожа запорозьких вольностей; М.Івасюк, В'їзд Б.Хмельницького в Київ, Мати; К.Устиянович, Шевченко на засланні; М.Микешин, Пам'ятник Б.Хмельницькому в Києві; Л.Позен, Лірник. Дж. Больдіні, Портрет Дж. Верді; І.Рєпін, Портрет М.Мусоргського; О.Головін, Портрет Ф.Шаляпіна в ролі Бориса Годунова; І.Білібін, Келья у Чудовому монастирі. Ескіз декорацій до опери М.Мусоргського «Борис Годунов». Марка з портретом Роксолани (авт. О.Штанко). СММ: <i>Дж.Верді</i>, Опера «Ріголетто: Арії Джільди, Ріголетто, Пісенька герцога. <i>М.Мусоргський</i> Хор «Расходилась, разгулялась удаль молодецкая» з опери «Борис Годунов»; <i>П.Ніщинський</i> Хор «Закувала та сива зозуля»; <i>Д.Січинський</i> Хор русалок з опери «Роксолана» ХТД: 1. Намалюй реалістичну композицію в побутовому жанрі на тему українських народних обрядів (<i>кольорові олівці, пастиль, тонований папір</i>). 2. Придумай і намалюй сатиричну картину, карикатуру чи шарж на тему з життя сучасного підлітка (<i>кольорові олівці, фломастер</i>).	карикатура, реалізм, дивертисмент, опера
16.	Перевіряємо свої досягнення	Тестування. Захист мистецьких проєктів.	